

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه ملایر

دانشکده فنی - گروه مهندسی مواد

پایان نامه کارشناسی ارشد مهندسی مواد (گرایش سرامیک)

ساخت کامپوزیت $Al-B_4C$ به روش آلیاژسازی مکانیکی
و بررسی اثر تغییر پارامترهای مقدار و اندازه دانه ذرات
تقویت کننده بر روی خواص مکانیکی

به وسیله ی :

امیرحمیدی

اساتید راهنما :

دکتر علی شانقی

دکتر محسن اسدی

مهر ۱۳۹۲

به نام خدا

ساخت کامپوزیت $Al-B_4C$ به روش آلیاژسازی مکانیکی و بررسی اثر تغییر

پارامترهای مقدار و اندازه دانه ذرات تقویت کننده بر روی خواص مکانیکی

به وسیله ی:

امیر حمیدی

پایان نامه

ارائه شده به تحصیلات تکمیلی به عنوان بخشی

از فعالیت های لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشته ی:

مهندسی مواد (گرایش سرامیک)

از دانشگاه ملایر

ارزیابی و تأیید شده توسط کمیته پایان نامه با درجه:

دکتر علی شانقی، استادیار مهندسی مواد(استاد راهنما).....

دکتر محسن اسدی، استادیار مهندسی مواد(استاد راهنما).....

دکتر بهزاد کوزه گر کالجی، استادیار مهندسی مواد(استاد داور).....

دکتر مسعود سکاکی، استادیار مهندسی مواد(استاد داور).....

دکتر محمود مرادی، (نماینده تحصیلات تکمیلی).....

مهر ماه ۱۳۹۲

حق مالکیت مادی و معنوی پژوهش‌های علمی دانشگاه ملایر

- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می‌باشد ولی حقوق معنوی پدیدآورندگان محفوظ خواهد بود.
- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه و با تایید استاد راهنمای اصلی باشد. یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله می‌باشد. در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/رساله منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.
- انتشار کتاب، نرم‌افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/رساله باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه‌های مصوب انجام شود.
- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته‌ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/رساله است باید با هماهنگی استاد راهنما از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.
- هرگونه تجاری‌سازی و یا واگذاری یافته‌های پایان‌نامه/رساله به غیر بایستی با موافقت کتبی دانشگاه باشد.

«اینجانب.....بهشماره دانشجویی.....
دانشجویرشته..... مقطع تحصیلی دانشگاه ملایر متعهد می‌شوم که کلیه نکات فوق در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه ملایر را در انتشار یافته‌های علمی مستخرج از پایان‌نامه/رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت هرگونه تخلف از مفاد فوق به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هرگونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هرگونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

نام و نام خانوادگی:

امضاء و تاریخ

اقرار نامه اصالت و صحت نتایج

اینجانب به شماره دانشجویی دانشجوی رشته مقطع تحصیلی دانشگاه ملایر تایید می‌نمایم که کلیه نتایج این پایان‌نامه / رساله حاصل کار اینجانب و بدون هرگونه دخل و تصرف است و موارد نسخه‌برداری شده از آثار دیگران را با ذکر کامل مشخصات منبع ذکر کرده‌ام. در صورت اثبات خلاف مندرجات فوق، به تشخیص دانشگاه مطابق با ضوابط و مقررات حاکم (قانون حمایت از حقوق مولفان و مصنفان و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی، ضوابط و مقررات آموزشی، پژوهشی و انضباطی ...) با اینجانب رفتار خواهد شد و حق هرگونه اعتراض در خصوص احقاق حقوق مکتسب و تشخیص و تعیین تخلف و مجازات را از خویش سلب می‌نمایم. در ضمن، مسئولیت هرگونه پاسخگویی به اشخاص، اعم از حقیقی و حقوقی و مراجع ذیصلاح (اعم از اداری و قضایی) به عهده اینجانب خواهد بود و دانشگاه هیچ‌گونه مسئولیتی در این خصوص نخواهد داشت.

نام و نام خانوادگی:

امضاء و تاریخ:

مجوز بهره‌برداری از پایان‌نامه

بهره‌برداری از این پایان‌نامه در چهارچوب مقررات کتابخانه و با توجه به محدودیتی که توسط استاد راهنما به شرح زیر تعیین می‌شود، بلامانع است:

- بهره‌برداری از این پایان‌نامه / رساله برای همگان بلامانع است.
- بهره‌برداری از این پایان‌نامه / رساله با اخذ مجوز از استاد راهنما، بلامانع است.
- بهره‌برداری از این پایان‌نامه / رساله تا تاریخ ممنوع است.

استاد راهنما می‌تواند یکی از گزینه‌های بالا را انتخاب کند و مسئولین کتابخانه موظف به رعایت موارد تعیین شده می‌باشند.

نام استاد یا اساتید راهنما:

تاریخ:

امضاء:

تقدیم به پدر و مادرم:

به پاس تعبیر عظیم و انسانی شان از کلمه ایثار و از خود گذشتگان
به پاس عاطفه سرشار و گرمای امیدبخش وجودشان که در این سردترین روزگاران بهترین
پشتیبان است
به پاس قلب‌های بزرگشان که فریاد رس است و سرگردانی و ترس در پناهشان به شجاعت
می‌گراید

به پاس محبت‌های بی‌دریغشان که هرگز فروکش نمی‌کند

تقدیم به همسرم:

نشانه لطف الهی در زندگی من استو سایه مهربانش سایه سار زندگی‌م می‌باشد او که اسوه
صبر و تحمل بوده و مشکلات مسیر را برایم تسهیل نمود

تقدیم به دل‌بندم:

امید بخش جانم که آسایش او آرامش من است

تشکر و قدردانی:

مراتب سپاسگذاری خود را خدمت اساتید ارجمند جناب آقایان دکتر علی شانقی و دکتر محسن اسدی اسدآباد اعلام نموده و از راهنمایی های دلسوزانه ایشان در طول انجام پایان نامه کمال تشکر و قدردانی را دارد.

چکیده:

روش آلیاژسازی مکانیکی و متالورژی پودر یکی از روش‌های موفق در تولید پودرهای نانو کامپوزیتی با زمینه فلزی می‌باشد. در تحقیق حاضر پودرهای میکرونی Al و B₄C با استفاده از آسیاب ماهواره‌ای با انرژی بالا به مدت ۲۰ ساعت و با نسبت وزنی گلوله به پودر ۱۵:۱ به منظور خریدایش، ریز شدن ساختار و توزیع یکنواخت ذرات B₄C در زمینه فلزی آسیاب شدند. با افزایش زمان آسیاب بررسی ریزساختار و کرنش شبکه‌ای با آنالیزهای پراش اشعه ایکس (XRD)، میکروسکوپ الکترونی روبشی (SEM) و میکروسکوپ الکترونی عبوری (TEM) انجام شد. در ادامه به منظور دستیابی به قطعات چگال بر روی پودرهای کامپوزیتی فرآیند پرس گرم صورت گرفت. آزمایش سختی سنجی و تعیین دانسیته قطعات حاصل از فرآیند پرس گرم انجام شد. نتایج آزمایشات نشان دادند که با گذشت ۲۰ ساعت از زمان آسیاب پودرهای نانو کامپوزیتی با توزیع مناسب ذرات B₄C در زمینه آلومینیمی ایجاد شده‌اند. با افزایش زمان آسیاب و میزان فاز تقویت‌کننده، کرنش شبکه به میزان ۴۴/۵ تا ۶۱/۶ درصد افزایش و میانگین اندازه کریستالیت‌های فاز آلومینیمی به میزان ۴۴-۳۳ نانومتر کاهش یافته و افزایش میزان فاز تقویت‌کننده سبب افزایش سرعت فرآیند آسیاکاری شده است. همچنین مشخص شد فرآیند پرس گرم فرآیندی مناسب برای تولید مواد چگال از پودرهای کامپوزیتی می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: آلیاژسازی مکانیکی، کامپوزیت زمینه فلزی، Al-B₄C، ریز ساختار.

فهرست مطالب:

۱	فصل ۱: مقدمه
۲	۱-۱-مقدمه.....
۴	فصل ۲: مروری بر منابع
۵	۱-۲- تعریف کامپوزیت.....
۶	۲-۲-تاریخچه کامپوزیت ها.....
۶	۳-۲-طبقه بندی کامپوزیت ها.....
۷	۴-۲-اجزا تشکیل دهنده کامپوزیت ها.....
۷	۱-۴-۲-انواع عتقویت کننده.....
۱۱	۵-۲-کامپوزیت های زمینه فلزی.....
۱۳	۱-۵-۲- فرایندهای تولید مواد مرکب زمینه فلزی.....
۱۶	۶-۲- خواص و کاربرد کامپوزیت های زمینه فلزی.....
۱۷	۷-۲- بررسی روشهای تولید و خواص کامپوزیت زمینه آلومینیمی با ذرات B_4C
۲۴	۸-۲- نانو کامپوزیت ها.....
۲۵	۱-۸-۲- مقایسه بین خواص کامپوزیت های زمینه فلزی با ذرات نانو و میکرون.....
۲۶	۹-۲- بررسی فرایندهای تولید کامپوزیت های زمینه فلزی تقویت شده با ذرات.....
۲۷	۱۰-۲- آلیاژسازی مکانیکی.....
۲۹	۱۱-۲- پارامترهای موثر بر فرآیند آلیاژسازی مکانیکی.....
۳۰	۱-۱۱-۲- نوع آسیاب.....
۳۱	۲-۱۱-۲- ظرف آسیا.....
۳۱	۳-۱۱-۲- سرعت آسیا.....
۳۲	۴-۱۱-۲- زمان آسیا.....
۳۳	۵-۱۱-۲- جنس، سایز و توزیع سایز گلوله ها.....
۳۴	۶-۱۱-۲- نسبت وزنی گلوله به پودر.....
۳۴	۷-۱۱-۲- میزان پرشدن ظرف آسیا.....
۳۵	۸-۱۱-۲- اتمسفر آسیا.....
۳۵	۹-۱۱-۲- عوامل کنترل فرآیند.....

۳۶ ۲-۱۱-۱۰- درجه حرارت آسیاب
۳۷ ۲-۱۲- فرایندهای موثر در عمل آسیا کردن
۳۷ ۲-۱۲-۱- آهنگری میکرونی
۳۷ ۲-۱۲-۲- شکست
۳۸ ۲-۱۲-۳- آگلومره شدن
۳۹ ۲-۱۳- پرس کردن پودر کامپوزیت
۳۹ ۲-۱۴- نوآوری وهدف ازانجام تحقیق

فصل ۳: روش انجام آزمایش

۴۱	
۴۲ ۳-۱- مواد اولیه
۴۶ ۳-۱-۱- آزمایش تهیه پودرهای کامپوزیتی
۴۷ ۳-۲- آزمایش های مشخصه یابی پودرهای کامپوزیتی
۴۷ ۳-۲-۱- میکروسکوپ الکترونی روبشی
۴۷ ۳-۲-۲- پراش پرتو ایکس (XRD)
۴۷ ۳-۲-۳- سختی سنجی
۴۸ ۳-۲-۴- میکروسکوپ الکترونی عبوری (TEM)
۴۸ ۳-۳- آزمایش های تولید قطعات چگال
۴۸ ۳-۴- آزمایش های مشخصه یابی قطعات حاصل از پرس گرم
۴۹ ۳-۵- مشخصات دستگاه های مورد استفاده
۴۹ ۳-۵-۱- مخلوط کن
۴۹ ۳-۵-۲- آسیاب ماهواره ای
۵۰ ۳-۶- تجهیزات مورد استفاده به منظور پرس گرم نمودن قطعات
۵۱ ۳-۷- دستگاه التراسونیک

فصل ۴: نتایج و بحث

۵۳ ۴-۱- مقدمه
۵۳ ۴-۲- اثرزمان آسیاب بر ریز ساختار پودرهای کامپوزیتی Al-5%B ₄ C
۶۲ ۴-۳- بررسی تفرق اشعه ایکس در زمان های مختلف آسیاب کامپوزیت Al-5%B ₄ C
۶۶ ۴-۴- اثرزمان آسیاب بر ریز ساختار پودرهای کامپوزیتی Al-10%B ₄ C
۷۲ ۴-۵- اثرزمان آسیاب بر ریز ساختار پودرهای کامپوزیتی Al-15%B ₄ C
۸۱ ۴-۶- بررسی تفرق اشعه ایکس کامپوزیت های تولید شده
۸۲ ۴-۷- بررسی میکروسکوپ الکترونی عبوری (TEM)

- ۸-۴- بررسی خواص حاصل از پرس گرم نمودن پودرهای کامپوزیتی ۸۴
- ۱-۸-۴- بررسی پراش اشعه ایکس ۸۴
- ۲-۸-۴- بررسی ساختار سطحی (مورفولوژی) کامپوزیت $Al-5\%B_4C$ ۸۵
- ۳-۸-۴- تعیین چگالی قطعات تولید شده به روش پرس گرم ۸۸
- ۴-۸-۴- بررسی رفتار سختی ۹۲

فصل ۵: نتیجه گیری و پیشنهادها

۹۵

- ۱-۵- نتیجه گیری ۹۶
- ۲-۵- پیشنهادها ۹۷

۹۸

مراجع

فهرست اشکال

فصل دوم

- شکل ۱-۲-۱- شماتیکی از انواع کامپوزیت‌ها با توجه به نوع تقویت کننده..... ۸
- شکل ۲-۲-۲- نسبت سطح تماس به حجم سه نوع تقویت کننده مختلف در کامپوزیت‌ها..... ۹
- شکل ۲-۲-۳- طبقه‌بندی کامپوزیت‌های زمینه فلزی..... ۱۲
- شکل ۲-۲-۴- قابلیت روش‌های مختلف در تولید کامپوزیت‌های زمینه فلزی ۱۴
- شکل ۲-۲-۵- شماتیکی از مراحل تولید کامپوزیت‌های زمینه فلزی..... ۱۵
- شکل ۲-۲-۶- تغییرات استحکام تسلیم و استحکام کششی در کامپوزیت Al/B_4C ۲۰
- شکل ۲-۲-۷- تاثیر میزان فشار بر چگالی نسبی کامپوزیت آلومینیم..... ۲۴
- شکل ۲-۲-۸- میزان رشد مقالات منتشر شده در زمینه آلیاژسازی مکانیکی..... ۲۸
- شکل ۲-۲-۹- اثر زمان آسیا بر اندازه کریستال‌های آهن، نیکل، آلومینیوم و آلیاژهای آن..... ۳۳

فصل سوم

- شکل ۳-۱-۱- الف) مورفولوژی (ب) آنالیز XRD (ج) آنالیز EDX پودر آلومینیم..... ۴۴
- شکل ۳-۲-۲- الف) مورفولوژی (ب) آنالیز XRD (ج) آنالیز EDS از پودر کاربید بوراولیه..... ۴۵
- شکل ۳-۳-۳- شماتیک انجام آزمایش..... ۴۶
- شکل ۳-۴-۴- آسیاب گلوله‌ای سیاره‌ای..... ۵۰
- شکل ۳-۵-۵- الف) پرس (ب) کوره تحت خلا..... ۵۱

فصل چهارم

- شکل ۴-۱-۱- کامپوزیت آلومینیم و کاربید بور پس از گذشت ۵ و ۱۰ ساعت از آسیاکاری..... ۵۴
- شکل ۴-۲-۲- آنالیز EDS از پودر کامپوزیت آلومینیم و کاربید بور..... ۵۴
- شکل ۴-۳-۳- کامپوزیت آلومینیم و کاربید بور پس از ۱۵ ساعت آسیاب..... ۵۶
- شکل ۴-۴-۴- کامپوزیت آلومینیم و کاربید بور پس از ۲۰ ساعت آسیاب..... ۵۶
- شکل ۴-۵-۵- ذره کاربید بور در حال فرورفتن در زمینه آلومینیم..... ۵۷
- شکل ۴-۶-۶- نقشه توزیع عنصر آلومینیم..... ۵۹
- شکل ۴-۷-۷- نقشه توزیع عنصر بور..... ۵۹
- شکل ۴-۸-۸- تصاویر SEM کامپوزیت $Al-B_4C$ و ذرات نانومتري B_4C ۶۱
- شکل ۴-۹-۹- تصویر SEM از پودر کامپوزیتی $Al-5\%B_4C$ ۶۲
- شکل ۴-۱۰-۱۰- آنالیز XRD در زمانهای مختلف..... ۶۳

- شکل ۴-۱۱- تغییرات میانگین اندازه کریستال‌ها با زمان آسیا..... ۶۴
- شکل ۴-۱۲- تغییرات کرنش شبکه با زمان آسیا..... ۶۴
- شکل ۴-۱۳- شماتیک تشکیل دانه‌های نانومتری در حین آسیاکاری..... ۶۵
- شکل ۴-۱۴- تصویر SEM پس از گذشت الف) ۱ ب) ۲ ساعت از زمان آسیاکاری..... ۶۸
- شکل ۴-۱۵- تصویر SEM از پودر کامپوزیتی $Al-10\%B_4C$ ۶۹
- شکل ۴-۱۶- تصویر SEM از $Al-10\%B_4C$ الف) ۱۶۰۰ برابر ب) ۵۰۰۰۰ برابر..... ۷۰
- شکل ۴-۱۷- تصویر SEM از $Al-10\%B_4C$ الف) ۱۵ ب) ۲۰ ساعت از زمان آسیاکاری..... ۷۱
- شکل ۴-۱۸- تصویر SEM از پودرهای $Al-15\%B_4C$ الف) ۲ ب) ۵ ساعت..... ۷۳
- شکل ۴-۱۹- الف) کامپوزیت $Al-15\%B_4C$ ب) $Al-5\%B_4C$ پس از گذشت ۲ ساعت..... ۷۴
- شکل ۴-۲۰- تصویر SEM از $Al-15\%B_4C$ الف) ۵ ب) ۱۰ و ج) ۱۵ ساعت..... ۷۶
- شکل ۴-۲۱- تصویر SEM از $Al-15\%B_4C$ پس از گذشت الف) ۲۰ ب) ۲۵..... ۷۷
- شکل ۴-۲۲- (X-ray map) پس از ۵ ساعت برای کامپوزیت $Al-15\%B_4C$ ۷۸
- شکل ۴-۲۳- تصویر SEM الف) $Al-5\%B_4C$ ب) $Al-15\%B_4C$ پس از ۲۰ ساعت..... ۸۰
- شکل ۴-۲۴- تصویر XRD الف) $Al-5\%B_4C$ ب) $Al-10\%B_4C$ ج) $Al-15\%B_4C$ پس از ۲۰..... ۸۱
- شکل ۴-۲۵- تصاویر TEM الف) و ب) $Al-5\%B_4C$ ج) و د) $Al-15\%B_4C$ ۸۴
- شکل ۴-۲۶- XRD الف) پودرهای کامپوزیتی $Al-5\%B_4C$ ب) پرس گرم شده..... ۸۵
- شکل ۴-۲۷- SEM از $Al-5\%B_4C$ پرس گرم شده الف) ۴۴۰ ب) ۴۸۰ ج) ۵۲۰ درجه..... ۸۷
- شکل ۴-۲۸- اثر میزان فاز تقویت‌کننده و اندازه دانه بر چگالی قطعات قبل از آسیاکاری پودرها..... ۸۹
- شکل ۴-۲۹- اثر میزان فاز تقویت‌کننده و اندازه دانه بر چگالی قطعات بعد از آسیاکاری پودرها..... ۹۰
- شکل ۴-۳۰- اثر میزان فاز تقویت‌کننده و دما بر چگالی نسبی قطعات حاصل از پرس گرم..... ۹۱
- شکل ۴-۳۱- اثر میزان فاز تقویت‌کننده و اندازه دانه بر میزان سختی قطعات قبل از آسیاکاری..... ۹۳
- شکل ۴-۳۲- اثر میزان فاز تقویت‌کننده و اندازه دانه بر میزان سختی قطعات بعد از آسیاکاری..... ۹۴

فهرست جداول

فصل دوم

جدول ۱-۲- خواص برخی از تقویت‌کننده‌های ذره‌ای رایج در مواد مرکب زمینه فلزی.....۱۳

جدول ۲-۲- نوع کاربرد، هزینه تولید و قابلیت روش‌های مختلف در تولید کامپوزیت۱۶

جدول ۳-۲- خواص برخی از آلیاژهای آلومینیم و کامپوزیت‌های با زمینه آلومینیم.....۱۹

فصل سوم

جدول ۱-۳- درصد خلوص و اندازه تقریبی پودرهای اولیه.....۴۲

فصل چهارم

جدول ۴-۱- میانگین اندازه کریستال‌ها و حداکثر کرنش شبکه۸۲

فصل اول

مقدمه

کامپوزیت‌های زمینه فلزی تقویت شده با ذرات سرامیکی به دلیل خواص ویژه، دارا بودن خاصیت همسانگردی، هزینه تولید کم و پیچیدگی کمتر در فرآیند تولید دارای اهمیت زیادی می‌باشند. در میان کامپوزیت‌های زمینه فلزی به خصوص کامپوزیت‌های $Al-B_4C$ به دلیل خواص ویژه نظیر استحکام ویژه (σ/ρ) مطلوب، مدول ویژه (E/ρ) بالا و مقاومت سایشی عالی و جذب نوترون عالی کاربرد گسترده‌ای در صنایع هوافضا، خودرو و هسته‌ای دارای یافته‌اند.

در صورت استفاده از روش‌های ریخته‌گری در تولید کامپوزیت $Al-B_4C$ مشکلات، عدم ترشدن مناسب ذرات B_4C و مذاب Al و امکان ایجاد فازهای ترد و نامناسب درون زمینه فلزی به دلیل دمای بالا و ایجاد واکنش وجود خواهد داشت. ضمن اینکه در صورت استفاده از ذرات نانومتری B_4C به عنوان فاز تقویت‌کننده در مذاب آلومینیم، مشکل به هم چسبیدن، شناور شدن ذرات روی سطح مذاب و عدم توزیع یکنواخت ذرات تقویت‌کننده درون زمینه دو چندان خواهد شد.

کامپوزیت‌ها مواد نوظهوری می‌باشند که با پیشرفت تکنولوژی در تولید ذرات و الیاف‌های متنوع بر اهمیت آنها افزوده می‌گردد. حضور ذرات و الیاف در ماده زمینه، سبب ایجاد خواص مطلوب‌تری گشته و نیروهای اعمال شده به کامپوزیت به طور یکنواختی به ذرات یا الیاف منتقل می‌شوند.

روش آلیاژسازی مکانیکی که بر اساس آسیاب کردن مخلوطی از پودر اولیه استوار است، برای اولین بار در سال ۱۹۷۶ میلادی برای تولید ذرات کامپوزیتی مورد استفاده قرار گرفت. آلیاژسازی مکانیکی یک روش تولید پودر در حالت جامد بوده و شامل جوش خوردن و شکست متوالی ذرات پودر اولیه در یک آسیاب گلوله‌ای با انرژی بالا می‌باشد. از این روش می‌توان برای تولید پودرهای کامپوزیتی در حالت

جامد با استفاده از انرژی مکانیکی بهره برد. در طول این فرآیند ذرات پودر مواد اولیه در بین گلوله‌های آسیاب قرار گرفته و در حین برخورد گلوله‌ها با یکدیگر و با جداره محفظه آسیاب انرژی زیادی به ذرات پودر وارد می‌شود. تغییر شکل پلاستیک شدید در حین فرآیند می‌تواند منجر به افزایش چگالی نابعایی‌ها و سپس مرتب شدن آنها در یک ساختار سلولی شود. با افزایش زمان آسیاکاری دانه‌های ریزتر می‌تواند از ساختار سلولی به وجود آمده تشکیل گردد.

پس از آماده شدن نانو پودرهای کامپوزیتی از فرآیندهای فشردن، پرس گرم، پرس سرد، پرس ایزواستاتیک و زیترینگ در دماها و با شرایط متفاوت می‌توان برای رسیدن به قطعه حجیم استفاده نمود. در این تحقیق برای ساخت پودرهای کامپوزیتی $Al-B_4C$ ابتدا پودر B_4C با اندازه دانه ۲۰ میکرون و پودر B_4C با اندازه دانه ۱۰ میکرون و ۵ میکرون در آسیاب سیاره ای با انرژی بالا تولید شد و پودرهای حاصل را با پودر آلومینیم مخلوط کرده و از یک آسیاب ماهواره‌ای با انرژی بالا جهت تولید کامپوزیت و در ادامه از روش پرس گرم به منظور دستیابی به قطعه حجیم استفاده شده است.

فصل دوم

مروری بر منابع

۲-۱-تعریف کامپوزیت

واژه کامپوزیت، از کلمه انگلیسی **compose** به معنای ترکیب کردن، ساختن و مخلوط کردن مشتق شده است که به آن مواد مرکب نیز گفته می‌شود. کامپوزیت‌ها از ترکیب و اختلاط چند ماده حاصل می‌شوند. در حقیقت منظور از کامپوزیت، ترکیب و اختلاط فیزیکی است نه شیمیایی، یعنی اینکه اجزای تشکیل دهنده ماهیت شیمیایی و طبیعی خود را کاملاً حفظ می‌کنند. گر چه در بعضی کامپوزیت‌های پیشرفته، برای بهبود خواص، انجام اصلاحات شیمیایی جزئی سطحی در مورد مواد تشکیل دهنده الزامی است. معمولاً کامپوزیت‌ها دارای خصوصیتی هستند که بر اجزای سازنده ارجحیت دارند. یک کامپوزیت حتماً بایستی شامل موارد زیر باشد:

- کامپوزیت باید اختلاطی از حداقل دو ماده شیمیایی مجزا باشد که از نظر فیزیکی مشخص و از نظر مکانیکی نیز قابل تفکیک باشد.
- کامپوزیت بایستی به نحوی ساخته شده باشد که توزیع و مقدار هر یک از اجزا در دیگری قابل کنترل باشد و بتوان ماده‌ای با مقادیر مورد نیاز از هر دو جزئی بدست آورد.
- کامپوزیت‌ها بایستی دارای خواصی باشند که در هیچکدام از سازنده‌ها به تنهایی قابل دسترس نباشد، یعنی خواص کامپوزیت بایستی نسبت به سازنده‌ها برتر و بی نظیر باشد (حداقل در جنبه‌های مورد نظر). لذا با ساخت کامپوزیت در واقع خصوصیات مطلوب سازنده‌ها حفظ شده و خصوصیات نامطلوب هر یک به حداقل ممکن در کامپوزیت ظاهر می‌شود [۱].